

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ
PANEVĖŽIO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS
IŠVADA NR. RAT-PNV-25/02.2-1**

2025 m. vasario 21 d., Vilnius

Panevėžio regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai, dalyvavę, nagrinėję klausimus bei balsavę priimant sprendimus (išvadas) pagal RAT nuostatų¹ 19, 89 p.: Dalius Zigmantas Šarakauskas, Jolita Andrijevskytė, Gintautas Blažiūnas, Mindaugas Stepanas, Linas Tuleikis, Lauryna Smailytė Juozaitienė, Vytenis Rudokas, Ilona Vazonienė, Simas Glinskis.

Tarybos posėdyje paaiškinimus davė, pasisakė: Anykščių miesto savivaldybės vyriausioji architektė Daiva Gasiūnienė.

Prašymo pateikėjas: Anykščių miesto savivaldybės administracija.

Posėdis vyko 2025 m. vasario 21 d. Lietuvos architektų rūmuose, nuotoliniu būdu (naudojant ZOOM įrankį).

Posėdžio įrašai: daryti 2 (du) vaizdo-garso įrašai „*video1254526554 ir video1170291019.mp4*“ (įrašų trukmė 00:06:46 ir 00:48:25).

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Anykščių rajono savivaldybės Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairės Panevėžio regioninės architektūros tarybos rekomendacijoms gauti.

Prie prašymo pateikti buvo sekantys dokumentai:

Anykščių rajono savivaldybės Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairės.

Projekto svarstymas vyko tokia tvarka: viešojoje Tarybos posėdžio dalyje klausimus pristatė Anykščių miesto savivaldybės vyr. architektė. Taryba uždavė klausimus, į kuriuos atsakė vyr. architektė, vyko atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių. Toliau vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai apsikeitė nuomonėmis, išdėstė savo motyvus, argumentus ir pateikė išvadas bei rekomendacijas.

II. REIŠKŠMINGOS APLINKYBĖS

Anykščių miesto savivaldybės vyr. architektės pasisakymo esmė:

○ Gairės parengtos remiantis Aplinkos ministerijos universalioomis rekomendacijomis, t.y. aplinkos ministro 2024 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. D1-112 patvirtinta Architektūros kokybės vertinimo metodika, kurioje įvardini architektūros kokybės vertinimo aspektai bei šiuos aspektus įvertinti padedantys klausimai bei tuo pačiu atliepiant Architektūros įstatymo 11 str. nuostatas, kurios nustato tam tikrus architektūros kokybės kriterijus ir jų reikšmę (turinį), taip pat Architektūros įstatymu, įvertinus rajono tikslus, kriterijus ir vertinimo būdus, tačiau dokumentas yra tipinis su 1 priede esančia lentele bei įvertinimo pagrindimu, įvestas procentines išraiškas, taip pat su 2 priede esančia diagrama, parengtos gairės buvo viešintos visuomenei, tačiau įsitraukimo nebuvo, nurodė, kad

¹ [T17/10-1 Dėl Regioninių architektūros tarybų nuostatų patvirtinimo \(e-tar.lt\)](#)

ateityje gaires pasilieka galimybe keisti, tobulinti pagal specifinj saugomų teritorijų reglamentavimą. Gairės bus taikytinos ir konkursų atveju bei architektės nuomone gairės yra tinkamos pagal jose įtvirtintas nuostatas, dalyviai prisitaiko bei pateikia pasiūlymus tinkamai.

Tarybos narių esminiai pasisakymai, klausimai, atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių:

- Tarybos nariai klausė savivaldybės vyriausiosios architektės, ar yra nustatyti kokie nors išimtiniai individualūs atvejai, gairėse, kaip ketina jas taikyti konkursuose, įvertinus jų galimus dalyvius bei jų patirtį;
- Taryba pateikė pastabas, jog gairės turėtų būti konkretizuotos, atsižvelgiant į savivaldybės rajono architektūrinę specifiką ir ypatumus, individualią aplinką ir savitus kiekvienam rajonui kokybės kriterijus.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Apibendrinant RAT mano, kad būtų tikslinga pateiktas gaires tobulinti ateityje ir individualizuoti pagal objektyvias savivaldos galimybes, įvertinant kiekvieno aktualaus regiono charakteringus bruožus, savybes, ypatumus, specifiką, nustatant aiškesnes taisykles ir atvejus, kada jos taikytinos, kaip įmanoma minimizuojant galimas proporcingas išimtis iš tokio taikymo bei akcentuojant kiekvienos savivaldybės specifiką, jai būdingus individualių urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikantis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų.

IV. TARYBOS IŠVADOS

Taryba išnagrinėjusi pateiktą prašymą ir projektą teikia šias išvadas:

- Pateiktos įvertinti Tarybai gairės iš esmės parengtos tinkamai pagal universalią metodiką, tačiau jos nėra individualizuotos ir adaptuotos pagal konkrečią savivaldybę, rajoną ir miestą, todėl galėtų būti tobulintinos ateityje.

V. TARYBOS REKOMENDACIJOS

Taryba teikia šias rekomendacijas:

1. Gairėse tikslinga aiškiai išskirti ir reglamentuoti jų taikymo atvejus, atsižvelgiant į konkrečios savivaldybės ir miesto specifiką, individualias architektūrinės savybes ir aplinką, apibrėžti atvejus ir (arba) teritorijas kada turi būti jos taikomos;
2. Tobulinant gaires tikslinga atsižvelgti į savivaldybės teritorijų ar jų dalių būdingus urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikytis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų.

Posėdžio pirmininkas _____

Simas Glinskis

Posėdžio sekretorė _____

Kristina Petkūnienė